ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1991

Vyhlásené: 01.03.1991 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

69

VYHLÁŠKA
Federálneho úradu pre normalizáciu a meranie
z 31. januára 1991,
ktorou sa vykonáva zákon o metrológii

Federálny úrad pre normalizáciu a meranie podľa § 27 zákona č. 505/1990 Zb. o metrológii (ďalej len „zákon“) ustanovuje:

§ 1
Schvaľovanie typov meradiel (K § 6 zákona)

(1) Žiadosť o schválenie typu meradla musí obsahovať

a) názov a sídlo žiadateľa,

b) názov meradla a spôsob použitia,

c) technickú dokumentáciu meradla a údaje o deklarovaných metrologických parametroch.

Federálny úrad pre normalizáciu a meranie (ďalej len „Úrad“) môže požadovať aj ďalšie náležitosti, napríklad návrh metodiky skúšok meradla, pokiaľ je to na schválenie typu potrebné.

(2) Úradom určený metrologický orgán (§ 4 zákona) vykonáva technické skúšky, zisťuje ďalšie potrebné náležitosti, prípadne zadáva čiastkové skúšky alebo zistenia iným organizáciám v tuzemsku aj v zahraničí a ustanovuje tiež spôsob výberu vzoriek meradiel. Ďalej ustanovuje miesto a čas trvania skúšky, prípadné obmedzenia platnosti typovej skúšky a pri určených meradlách i hlavných etalónoch aj overovacie miesta, pokiaľ to je technicky vykonateľné.

(3) Príslušný metrologický orgán môže vo výnimočných prípadoch podľa povahy schvaľovaného meradla predbežne so súhlasom Úradu povoliť jeho výrobu ešte pred schválením jeho typu.

(4) Vzorky vráti metrologický orgán žiadateľovi v stave, v akom sú po skúškach. Môže sa však s výrobcom dohodnúť, že si aspoň 1 kus ponechá ako doklad.

(5) Pre schvaľovanie typu meradla využíva schvaľujúci metrologický orgán tak údaje právnych predpisov, štátnych technických noriem, zahraničných technických predpisov a iných dokumentov, ako aj stanoviská príslušných orgánov štátnej správy a výsledky technických skúšok vykonaných inými metrologickými orgánmi, štátnymi skúšobňami, prípadne výrobcom alebo ďalšími organizáciami v tuzemsku aj v zahraničí, a to na náklady žiadateľa.

(6) Úradnú značku schválenia typu meradla tvoria písmená „TCS“ doplnené identifikačnými údajmi najmä o poradí a roku schválenia.

(7) Ustanovenia odsekov 1 až 7 platia primerane aj pre schvaľovanie typu dovezených meradiel podľa § 7 ods. 1 zákona.

§ 2
Schvaľovanie referenčných materiálov (K § 8 zákona)

(1) Príslušným metrologickým orgánom pre prípravu a osvedčovanie česko-slovenských referenčných materiálov je Česko-slovenský metrologický ústav (ďalej len „Ústav"), pokiaľ v jednotlivých prípadoch Úrad neurčí iný metrologický orgán; v tom prípade pre tento orgán platia ustanovenia ďalších odsekov obdobne.

(2) Spracovateľ materiálu ohlási Ústavu ukončenie výroby materiálu. Ústav určí spôsob a rozsah metrologických skúšok podľa druhu, prípadne určenia materiálu. Pritom zabezpečí materiál proti prípadnej zámene a odovzdá ho spracovateľovi na zabezpečenie metrologických skúšok; jednu vzorku si však ponechá v úschove. Po skončení metrologických skúšok predloží spracovateľ ich výsledky Ústavu.

(3) Pri schválenom materiáli Ústav osvedčí jeho správnosť, pričom pripojí ku každému takému materiálu označovací štítok a osvedčenie; súčasne prevezme do úschovy tri z týchto vzoriek. Ďalej odovzdá Úradu návrh výnosu o vyhlásení česko-slovenského referenčného materiálu.

(4) Úrad môže podľa povahy materiálu určiť aj iný spôsob potvrdenia identity materiálu.

§ 3
Overovanie a kalibrácia meradiel (K § 9 až 11, 17 a 18 zákona)

(1) Účelom overovania alebo kalibrácie meradiel je zabezpečovanie ich jednotnosti a správnosti. Jednotnosť meradiel a merania je založená na schémach nadväznosti (§ 5 zákona), ktoré špecifikujú schopnosť výsledkov merania preukázať na každej úrovni pre danú zákonnú meraciu jednotku vzťah k príslušnému etalónu vyššieho rádu. Správnosť meradiel a merania na účely tejto vyhlášky špecifikuje súbor všetkých vlastností meradiel zabezpečujúcich ich požadované metrologické parametre a súčasne vyjadruje mieru zhody medzi výsledkami merania a skutočnou hodnotou meranej veličiny.

(2) Miestom na uplatnenie požiadavky na overenie meradla je územne príslušné pracovisko Štátneho metrologického inšpektorátu (ďalej len „Inšpektorát"), ktoré buď samo zabezpečí požadovaný metrologický výkon, alebo požiadavku postúpi inému odborne príslušnému metrologickému orgánu (§ 4 zákona). Požiadavku treba uplatniť zásadne do 30. septembra pre nasledujúci rok, vo výnimočných prípadoch najmenej 60 dní pred uplynutím doby platnosti overenia meradla a kedykoľvek pri zániku platnosti overenia podľa odseku 8 písm. b) až e). V žiadosti o overenie hlavného etalónu sa tiež uvedie údaj o početnosti jeho používania s ohľadom na určenie doby platnosti overenia hlavného etalónu.

(3) Metrologický orgán určí miesto, kde sa vykonáva overovanie meradiel, najmä vlastné priestory alebo miesto používania meradla; ďalej môže pre jednotlivé prípady, kde je to účelné, určiť hromadné overenie, pri ktorom sa využíva vyhodnotenie na základe štatistických metód.

(4) Pri overovaní je organizácia, pokiaľ je to potrebné, povinná bezplatne poskytnúť vhodnú miestnosť, všetky potrebné skúšobné zariadenia a pomôcky, ochranné odevy alebo iné prostriedky zaisťujúce bezpečnosť a hygienu práce, technických a pomocných pracovníkov a zabezpečiť všetky ostatné podmienky na vykonávanie úradného overovania.

(5) Overenie určeného meradla sa vykoná vyznačením úradnej značky na miestach určených pri typovom schválení meradla alebo vystavením overovacieho listu, prípadne oboma spôsobmi. Overenie hlavného etalónu sa vykoná vyznačením úradnej značky, pokiaľ je tak určené pri typovom schválení meradla a vydaním overovaného listu. Overenie iných meradiel okrem

referenčných materiálov sa vykoná úradnou značkou alebo vystavením overovacieho listu podľa povahy meradla a účelu overenia.

(6) Základom úradnej značky overenia meradla sú písmená „CS“, pridelené Inšpektorátu a Ústavu, a písmeno „K“ pridelené štátnym metrologickým strediskám. Právny význam oboch značiek je rovnocenný. Značky sú ďalej doplnené evidenčným číslom metrologického orgánu, ktoré prideľuje Úrad, a pre meradlá určené na nové overenie tiež posledným dvojčíslom letopočtu overenia. Úrad môže určiť tiež prídavné značky pre bližšie určenie overenia meradla.

(7) Doba platnosti overenia meradla s vystavením overovacieho listu sa počíta odo dňa overenia, pri meradle overenom bez vystavenia overovacieho listu sa počíta od začiatku kalendárneho roka nasledujúceho po roku, v ktorom sa overenie vykonalo.

(8) Platnosť overenia meradla zaniká a tým je i vyradené z funkcie, pre ktorú bolo overené, ak

a) uplynula doba jeho platnosti,

b) boli vykonané zmeny alebo úpravy meradla, ktoré môžu ovplyvniť jeho metrologické vlastnosti,

c) meradlo bolo poškodené tak, že mohlo stratiť niektorú vlastnosť rozhodnú pre jeho overenie,

d) bola znehodnotená alebo odstránená úradná značka,

e) je zjavné, že aj pri neporušenom overení meradla stratilo toto meradlo požadované metrologické vlastnosti.

(9) Inšpektorát môže povoliť používanie meradla v období medzi ukončením jeho opravy a overením.

(10) Úrad vyhlasuje odbory merania, v ktorých sa neoverujú určené meradlá a overovaniu podliehajú len hlavné etalóny.

(11) Kalibrácii podliehajú pracovné meradlá, ktorých používanie má vplyv na množstvo a akosť výroby, na ochranu zdravia a bezpečnosti aj životného prostredia, prípadne pokiaľ sa používajú za okolností, keď nesprávnym meraním môžu byť významne poškodené záujmy organizácie alebo občana.

(12) Kalibráciu meradiel pre iné organizácie môžu vykonávať okrem metrologických orgánov a stredísk kalibračnej služby akreditovaných Úradom tiež organizácie nadviazané na etalóny metrologických orgánov alebo na etalóny zahraničných organizácií s porovnateľnou metrologickou úrovňou.

§ 4
Vzťahy k zahraničiu (K § 12 zákona)

(1) Pre postup a náležitosti schvaľovania typu meradla a overenia meradla v zahraničí platia predovšetkým ustanovenia príslušnej medzinárodnej zmluvy, ktorou je Česká a Slovenská Federatívna Republika viazaná. V ostatných prípadoch rozhodne Úrad podľa povahy prípadu so zreteľom na záujmy medzinárodnej spolupráce.

(2) Z dôvodov uvedených v odseku 1 je Úrad oprávnený pripustiť označenie meradla tuzemského pôvodu aj značkami iného druhu, než sú uvedené v § 1 ods. 7 a v § 3 ods. 6 tejto vyhlášky.

(3) Na medzinárodnej metrologickej spolupráci sa podieľajú Ústav a Inšpektorát podľa svojho poslania (§ 14 a 15 zákona).

§ 5
Poskytovanie expertíz a osvedčení odbornosti (K § 14 a 15 zákona)

Metrologické expertízy poskytujú Ústav a Inšpektorát, pokiaľ si Úrad v jednotlivých prípadoch nevyhradí vlastné riešenie prípadu. Obdobne poskytujú v rámci svojho základného poslania Ústav a Inšpektorát osvedčenia o odbornej spôsobilosti metrológov.

§ 6
Štátne metrologické stredisko (K § 16 zákona)

(1) V žiadosti o autorizáciu sa uvedie

a) názov a sídlo organizácie,

b) metrologická činnosť, ktorá má byť predmetom autorizácie, a technická špecifikácia predmetných meradiel včítane súpisu metodík výkonov, pre ktoré sa požaduje autorizácia,

c) zoznam etalónov a etalonážneho zariadenia s uvedením ich technických parametrov,

d) špecifikácia prevádzkových a priestorových podmienok včítanie umiestnenia príslušného pracoviska,

e) doklady o kvalifikácii pracovníkov zabezpečujúcich metrologickú činnosť podľa podmienok ustanovených Úradom.

(2) Technický výkon akreditácie zabezpečuje Ústav alebo Inšpektorát, ak v jednotlivých prípadoch nerozhodne Úrad inak. V prípade potreby medzinárodného uznania akreditácie postupuje Úrad podľa pravidiel príslušných medzinárodných organizácií a túto skutočnosť vyznačí v osvedčení o akreditácii.

(3) Na základe vykonanej akreditácie Úrad organizáciu autorizuje vydaním autorizačnej listiny, v ktorej vymedzí najmä rozsah metrologickej činnosti, ktorá je predmetom autorizácie.

(4) Ak je predmetom autorizácie uchovávanie štátneho, prípadne iného primárneho etalónu, obsahuje autorizačná listina tiež podmienky využívania tohto etalónu. Tieto podmienky navrhne Úradu Ústav v záujme koordinácie primárnej etalonáže v štáte.

§ 7
Strediská kalibračnej služby (K § 20 zákona)

(1) Organizácie hodlajúce zriadiť stredisko kalibračnej služby priložia k žiadosti o akreditáciu náležitosti obdobné ako organizácie žiadajúce autorizáciu podľa § 6 ods. 1 tejto vyhlášky.

(2) Po vykonaní akreditácie podľa § 6 ods. 2 vydá Úrad osvedčenie, včítane vymenovania organizácie za stredisko kalibračnej služby.

(3) Úrad prideľuje strediskám kalibračnej služby značku vytvorenú písmenom „C“ s potrebnými identifikačnými údajmi strediska.

§ 8
Úradné meranie (K § 21 zákona)

(1) Na úradné meranie sú autorizované touto vyhláškou Ústav a Inšpektorát.

(2) Iné organizácie môžu o autorizáciu požiadať Úrad. Pritom v žiadosti o autorizáciu pre úradne meranie uvedú

a) názov a sídlo organizácie,

b) druh merania, ktoré má byť predmetom autorizácie,

c) zoznam a technické parametre meradiel určených na úradné meranie včítane ich umiestnenia,

d) osvedčenie o odbornej spôsobilosti úradného merača vystavené príslušným metrologickým orgánom,

e) odôvodnenie spoločenskej účelnosti autorizácie.

(3) V prípade kladného rozhodnutia Úrad vydá organizácii autorizačnú listinu s vymedzením predmetu autorizácie. Úrad je oprávnený autorizáciu obmedziť dobou platnosti alebo aj inak.

§ 9
Prechodné ustanovenie

(1) Platnosť úkonov vykonaných v čase od 1. februára 1991 do nadobudnutia účinnosti tejto vyhlášky podľa zákona č. 505/1990 Zb. o metrológii, avšak v podrobnostiach zákonom neupravených s využitím zákonom zrušených vykonávacích predpisov, zostáva touto vyhláškou nedotknutá.

(2) Dosiaľ udelené poverenia organizácií ako stredísk kalibračnej služby zostávajú v platnosti do ich nahradenia akreditačnými osvedčeniami podľa zákona, pokiaľ nebudú odňaté, najdlhšie však do jedného roka od nadobudnutia účinnosti tejto vyhlášky.

§ 10
Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. aprílom 1991.

Predseda:

Ing. Sulík v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.